

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	32369 Сходознавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32369
Назва ОП	Сходознавство
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шевченко Наталія Володимирівна, Смирнов Андрій Іванович, Комарніцький Олександр Борисович, Постоєнко Віталіна Сергіївна, Миколенко Дмитро Валерійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.03.2024 р. – 08.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/032/2023-2024/32369-oriental-studies.pdf
Програма візиту експертної групи	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/032/2023-2024/32369-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження про освітньо-наукову програму (ОНП) другого рівня вищої освіти КНУ імені Тараса Шевченка є позитивним. Програма відповідає необхідним критеріям якості. Керівництво Університету, а також стейкхолдери зацікавлені в її подальшій реалізації і розвитку. Задля цього у ЗВО створено необхідні умови. Університет давно розвиває науковий напрям сходознавство. У ЗВО сформувалася наукова школа. На освітній програмі викладають досвідчені, фахові й знані в Україні й за її межами науковці, наявною є необхідна матеріально-технічна база. Гарант ОНП продемонстрував власну обізнаність в особливостях реалізації ОНП. Він користується авторитетом серед керівництва, колег і стейкхолдерів, піклується про якість освіти, цікавиться їх думкою щодо ОНП, докладає чимало зусиль для забезпечення якості реалізації ОНП. Знайомство зі студентами ОНП засвідчило їхню зацікавленість у навчанні. Вони мають наукові праці й у більшості своїй вже апробували власні напрацювання на конференціях. Члени ЕГ надали низку рекомендацій і зауважень щодо ОНП. Проте вони не є підставою для відмови в акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП «Сходознавство» є єдиною такого роду в Україні в галузі історичного сходознавства. Відтак, потреба в істориках-магістрах такої спеціальності є значною. Базові кафедри ОНП «Сходознавство» активно співпрацюють із провідними сходознавчими установами НАН України (Інститут сходознавства імені А. Кримського, відділ історії країн Азії та Африки Інституту всесвітньої історії). Здобувачі освіти мають можливість формувати індивідуальну траєкторію навчання за рахунок розлогого каталогу вибіркових дисциплін. Сильними сторонами ОНП є застосування інтерактивних методик, що відповідають особливостям ОНП. НПП підвищують кваліфікацію у галузі історії та цифрових технологій, що забезпечує використання сучасних практик при викладанні на ОНП. Докладний опис критеріїв оцінювання є беззаперечно сильним елементом робочих програм. Іспити, передбачені ОНП, приймають два викладачі. Онлайн доступ здобувачів до інформації про успішність у системі «Тритон» є позитивною практикою на ОП. Сильною стороною ОНП за цим критерієм є висока професійна та академічна кваліфікація науково-педагогічних працівників, чітка відповідність викладачів тим ОК, які вони забезпечують. У КНУТШ є облаштоване укриття (навіть для довготривалої тривоги), де студенти можуть продовжити освітній процес, якщо під час навчання буде небезпека. Наявність тематичних аудиторій відповідає спеціальності, на якій навчаються здобувачі освіти, щоб краще дізнатися про культурні надбання країн Сходу. В університеті функціонує ефективна внутрішня система забезпечення якості освітнього процесу, безпосередніми учасниками якої є науково-педагогічні працівники, студенти, органи студентського самоврядування, випускники, роботодавці. Так, викладачі вели постійний діалог зі здобувачами щодо якості програми та освітнього процесу загалом. Позитивною практикою є запровадження на сайті рубрики «Випускники кафедри», а також розміщення анкети-опитування для випускників. Університет реагує на виявлені недоліки та пропозиції і враховує їх результати під час перегляду ОНП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує активніше залучати до удосконалення ОНП здобувачів освіти, зокрема, ввести до складу робочої групи представника студентів, запрошувати молодь на засідання кафедри. Формалізувати неофіційні зустрічі з випускниками. На сайті однієї із профільних кафедр варто було б розмістити опитувальник, де студенти і представники роботодавців могли висловити свої пропозиції щодо удосконалення ОНП. Структурно-логічна схема ОНП представлена на сайті факультету не відповідає ОНП, яка наразі акредитується. Вона є застарілою і відносить до ОНП 2020 року. ЕГ рекомендує оновити структурно-логічну схему ОНП, представлену на ОНП, розписавши послідовність викладання ОК посеместрово. У каталозі вибіркових дисциплін, представлених на сайті факультету відсутні мови країн Сходу. ЕГ рекомендує розширити каталоги вибіркових дисциплін за рахунок курсів східних мов (арабської, китайської, японської тощо). Рекомендовано до тематики фахового вступного випробування додати теми, присвячені актуальним питанням історії країн Сходу XXI століття, враховуючи розширену тематику фахового вступного випробування доцільно додати актуальну і оновлену літературу, яка б висвітлювала питання кожного блоку тематики іспиту, продовжувати розвивати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, активізувати серед здобувачів роботу з популяризації можливостей академічного обміну та заохочення отримання знань здобутих у процесі неформальної освіти. Відсутність загальної на рівні Університету і факультеті платформи дистанційного навчання обмежує можливість застосування інтерактивних, діджитал методів навчання. Запровадження такою платформи хоча б на рівні факультету сприяло б вирішенню цієї проблеми. ЕГ з'ясувала, що в робочих програмах відсутні переліки орієнтовних питань, що виносяться на іспит/залік. Експертна група рекомендує вдосконалити механізм функціонування репозитарію кваліфікаційних робіт. Не у всіх викладачів, які забезпечують реалізацію ОНП, є публікації у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science. Рекомендовано підвищувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників в іноземних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. ЕГ вважає, що процес моніторингу та періодичного перегляду ОП необхідно висвітлювати на сайтах однієї із кафедр, факультету, у соціальних мережах. Запровадити щорічне оцінювання здобувачами вищої освіти науково-педагогічних працівників. Під час акредитаційної експертизи значних чи критичних недоліків ЕГ не виявила. Було встановлено, що зворотний зв'язок щодо якості ОНП та пропозиції з внесення змін до неї отримуються переважно шляхом неформальної комунікації гаранта та НПП, які забезпечують функціонування даної ОНП зі стейкхолдерами. ЕГ рекомендує оприлюднювати результати опитувань

здобувачів та стейкхолдерів, щодо якості ОП на веб-сторінці факультету і/та кафедри для загальної зручності здобувачів вищої освіти чи майбутніх абітурієнтів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП «Сходознавство» має визначену мету а також цілі, які полягають у «підготовці фахівців з поглибленим розумінням ними сутності та особливостей історичного розвитку країн Сходу на теоретичному, практично-прикладному та організаційному рівні; процесів етнічної, політичної і суспільної еволюції та духовного розвитку східних народів; досвіду та результативності їхніх модернізацій; сучасного стану і перспектив подальшого розвитку провідних країн Сходу». Визначаються конкретні знання, яких мають набути здобувачі вищої освіти, а також їхні фахові компетентності. Чітко визначається унікальність програми. Дійсно, магістерська ОНП, що акредитується, є єдиною такого роду в Україні в галузі історичного сходознавства. На важливості програми під час зустрічей з ЕГ наголошували в.о. декана Т. Пшеничний, а також представники академічних інституцій: Д. Радівілов (заступник директора Інституту сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України), В. Швед (завідувач відділу історії країн Азії та Африки ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»), О. Борділовська (завідувач відділу нових викликів Центру зовнішньополітичних досліджень Національного інституту стратегічних досліджень). ЕГ погоджується, що дійсно потреба в істориках-сходознавцях рівня «магістр» є значною. Водночас, в ОНП у якості особливостей програми вписано «володіння здобувачами програми однією чи кількома східними мовами». Однак, серед освітніх компонентів не значиться жодної дисципліни, пов'язаної із вивченням однієї із вказаних мов. Автори відомостей про СО вважають, що місія КНУТШ вписані у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 рр.» (<https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>) і Статуті університету (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>) і полягає у формуванні національної еліти України. Дійсно, у цьому формулюванні місія цілком корелює із метою і цілями ОНП. Однак, ретельне ознайомлення із «Стратегічним планом» дає зрозуміти, що місія у цьому документі, а також у Статуті, чітко не визначена. Розробники програми формулюють її, взявши до уваги преамбулу, де перелічено різні чинники, що вимагають розроблення Стратегічного плану Університету. Серед них значиться «..основні функції, покладені на університет щодо формування національної еліти України...». Навіть у такому формулюванні визначена місія розробниками є неповною: до «формування національної еліти України» варто додати «підготовка висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприяння інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера». Під час зустрічі з проректор із науково-педагогічної роботи А. Гожик поінформував ЕГ, що проводиться робота над новою редакцією «Стратегічного плану університету», у якій чітко будуть прописані не лише місія, але й візія і цінності університету. Цілі ОНП «Сходознавство» відповідають стратегії та перспективним напрямом розвитку університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Члени робочої групи врахували інтереси здобувачів вищої освіти. Задля цього використовувалися різні шляхи: 1) проведення наукових та публічних заходів з презентації результатів роботи та перспектив майбутнього працевлаштування здобувачів освіти; 2) проведення регулярних консультацій з представниками студентського самоврядування, яких залучають до участі у засіданнях вченої ради факультету; 3) організація періодичних опитувань студентів, анкетувань випускників (хоча під час зустрічі з ЕГ гарант зазначив, що загальнофакультетські опитування не проводяться, а лише загальноуніверситетські). Варто було б запросити на засідання кафедр, де обговорювалася нова редакція опису ОНП, студентів, які є рівноправними учасниками освітнього процесу. Проводилися неофіційні зустрічі (ЕГ вважає, що їх бажано було формалізувати) із випускниками, які закінчили навчання на ОНП «Сходознавство». Вони ділилися своїми думками щодо покращення програми як на теоретичному, так і на практично-прикладному рівні. Щодо роботодавців і академічної спільноти, то налагоджено співпрацю із Інститутом сходознавства імені А. Кримського НАН України, відділом історії країн Азії та Африки Інституту всесвітньої історії НАН України, Київським національним лінгвістичним університетом тощо. Завдяки контактам із цими закладами уточнюється та корегується зміст ОНП «Сходознавство», а також спрощуються можливості до участі студентів у різноманітних наукових і публічних заходах означених закладів, публікації у їхніх наукових збірниках та журналах результатів наукових пошуків магістрів-сходознавців. Позитивно, щодо викладання

на ОНП було залучено стейкхолдера – завідувача відділом Національного музею мистецтв імені Ханенків О. Новікову. Аналіз наданих на запит ЕГ протоколів засідань кафедр, НМК та Вченої ради історичного факультету, НМР та Вченої ради університету засвідчив, що представники роботодавців і академічної спільноти були відсутні (система NAQA). Перелік заходів із потенційними і залученими роботодавцями по магістерській ОНП було надано на запит ЕГ (система NAQA). На сайті однієї із кафедр варто було б розмістити опитувальник, де студенти і представники роботодавців могли висловити свої пропозиції щодо удосконалення ОНП. У відомостях про СО не вказано, які пропозиції стейкхолдери надавали і які з них було враховано. Проект нової редакції ОНП було розміщено для громадського обговорення на сайті кафедри історії стародавнього світу та середніх віків (<http://am.history.univ.kiev.ua/opskhodoznavstvo>). Нині це покликання не є активним. Як бачимо, робота проводиться значна. Водночас, на сайті університету, факультету, кафедри не вдалося віднайти відомостей про укладені угоди про співпрацю із стейкхолдерами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОНП враховує тенденції розвитку спеціальності та розвитку ринку праці. Це підтверджує, зокрема, те, що для подальшого професійного зростання та посилення конкурентоспроможності на ринку праці в ОНП введено дві англомовні дисципліни («Globalization: Past and Present» і «Information agencies of the countries of the East: history and modernity»), а також дисципліну «Східний сегмент історії України». Розробники ОП при формулюванні цілей та ПРН врахували галузевий та регіональний контексти. Щодо першого з них, то його було реалізовано при підготовці студентами-випускниками кваліфікаційних робіт. Регіональний контекст забезпечувався вивченням та дослідженням історії конкретної країни чи народу Близького, Середнього чи Далекого Сходу. Опанувавши ОК 14, ОК 16, ВК 2.6, випускники здобудуть фахові знання про специфіку та перспективи розвитку вітчизняного сходознавства на регіональному рівні і матимуть змогу забезпечити ринок праці кваліфікованими кадрами. ОНП «Сходознавство» є унікальною, яка немає аналогів в Україні, а відтак автори програми враховували досвід магістерських програм з підготовки сходознавців-філологів, географів і політологів-міжнародників, які функціонують в університеті. Взято до уваги програми «Юдаїка» Національного університету «Кієво-Могилянська академія» та східні філологічні студії (перська, японська, корейська, турецька, арабська, китайська) Київського національного лінгвістичного університету. Водночас, не враховано досвід аналогічних іноземних програм університетів Близького, Середнього і Далекого Сходу

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Проаналізувавши ОНП «Сходознавство», ЕГ вважає, що ЗК, ФК та ПРН, визначені цією програмою, відповідають Стандарту вищої освіти (затверджений Наказом МОН України від 31.05.2021 р. №603) за спеціальністю 032 Історія та археологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також вимогам Національної рамки кваліфікацій. Крім того, ПРН не обмежуються Стандартом і відповідно до унікальності ОНП розширені. Структурно програма на декілька блоків освітніх компонентів: 20 обов'язкових компонентів, програми практик, курсової і магістерської кваліфікаційної роботи, вибіркової дисциплін (загальний обсяг становить 30 кредитів ЕКТС). У порівнянні із ОНП зразка 2021 року, яку було акредитовано умовно на один рік, за результатами моніторингу в ОНП 2023 року було ухвалено включити до обов'язкових курсів такі навчальні дисципліни: «Методологія та організація історичних та археологічних досліджень з основами інтелектуальної власності» і «Професійна та корпоративна етика історика-дослідника». Крім того, введено ОК 10, 13, які викладаються англійською мовою, ОК 14, ОК 15, ОК 16, що пов'язані зі східним сегментом історії України, а також науково-дослідну практику, яку магістранти будуть проходити на базі провідних сходознавчих закладів НАН України.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП «Сходознавство» є єдиною такого роду в Україні в галузі історичного сходознавства. У ній акцентується увага на етнічному, політичному, суспільному і духовному розвитку традиційного, модерного і сучасного Сходу. Відтак, потреба в істориках-магістрах такої спеціальності є значною. Базові кафедри ОНП «Сходознавство» активно співпрацюють із провідними сходознавчими установами НАН України (Інститут сходознавства імені А. Кримського, відділ історії країн Азії та Африки Інституту всесвітньої історії). Цілі програми та ПРН цілком відповідають напрямкам роботи університету, тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, регіональному та галузевому контексту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує у майбутньому «Стратегічному плані розвитку Університету» чітко виписати місію університету. Узгодити унікальність і особливості програми (в описі ОНП у якості особливостей програми виписано «володіння здобувачами програми однією чи кількома східними мовами», а серед освітніх компонентів не значиться жодної дисципліни, пов'язаної із вивченням однієї із вказаних мов). Ширше залучати до удосконалення ОНП здобувачів освіти, зокрема, ввести до складу робочої групи представника студентів, запрошувати молодь на засідання кафедри, де б вони могли викласти свої пропозиції. Формалізувати неофіційні зустрічі з випускниками. До обговорення ОНП активніше залучати представників роботодавців і академічної спільноти (наприклад, запрошувати на засідання кафедри, фокус-груп). На сайті однієї із профільних кафедр варто було б розмістити опитувальник, де студенти і представники роботодавців могли висловити свої пропозиції щодо удосконалення ОНП. Варто було б розмістити для відкритого доступу копії укладених угод про співпрацю із стейкхолдерами. ЕГ рекомендує також враховувати досвід аналогічних іноземних програм університетів Близького, Середнього і Далекого Сходу.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОНП сформульовані коректно і чітко виражають унікальність програми, враховують інтереси та потреб заінтересованих сторін (здобувачів освіти, випускників, роботодавців, академічних інституцій), враховано тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів. Розробники ОНП дослухалися до пропозиції ЕГ і ГЕР, висловлених у 2023 році. Критичних зауважень немає. Зважаючи на викладене, ЕГ вважає, що за критерієм 1 ОП відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОНП, запровадженої 11 грудня 2023 року (<https://drive.google.com/file/d/1xWoiTEtfGOUcDStulfwlokWbZPUJf95k/view>), становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://cutt.ly/onclpCc>). Обсяг кредитів обов'язкового компоненту – 90 кредити, з них 15 кредитів загальної підготовки, 75 кредитів циклу професійної підготовки, а також 8 дисципліни за вибором. 6 у межах одного із двох блоків по 4 кредити і 2 із загально факультетський каталогу по 3 кредити. У сукупності вибіркові дисципліни становлять 30 кредитів ЄКТС. Обсяг кредитів, націлений на здобуття мовних компетентностей – дисципліни “Globalization: Past and Present” і “Information agencies of the countries of the East: history and modernity” – 9 кредитів ЄКТС. Розробники ОНП врахували зауваження, що зумовило умовну акредитацію, щодо забезпечення можливості ЗВО здійснювати експертизу пам'яток історії, археології і культури з метою їхньої охорони та можливого подальшого використання шляхом запровадження ОК “Пам'ятки всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу”.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

З моменту започаткування ОНП у 2018 р. вона зазнала змін (<http://surl.li/rutja>). Наразі ОНП має логічну структуру і дозволяє досягти мети (<http://surl.li/rutiv>). Для реалізації мовної компетентності здобувачів ОНП передбачені дисципліни “Globalization: Past and Present” і “Information agencies of the countries of the East: history and modernity”. Фундаментальну підготовку та формування відповідних компетентностей та ПР навчання забезпечують ОК програми 11 дисциплін - ОК 1, 2, 3, 4. Цикл професійної підготовки забезпечують ОК, спрямовані на формування ФК за спеціальністю, зокрема, предметної області та професійного спрямування. Вони забезпечують як загальні, так і СК за спеціальністю. Забезпечено формування таких цілей ОНП як підготовка фахівців з історії Сходу. Разом із тим згідно матриці ФК 12.1 здатність усвідомлювати та пояснювати сутність базових відмінностей політичної еволюції провідних сегментів Сходу як поліцивілізаційного феномену, а також 12.2 здатність поважати духовно-релігійну мультикультурність людства, розуміти різноманітність етичних, естетичних і морально-психологічних категорій та

ідейно-культових доктрин і віровчень Сходу як неодмінну складову органічної єдності історії, вміти досліджувати означений соціальний феномен зі світських позицій при недопущенні пропаганди окремих релігійних учень не забезпечені основними ОК. Аналіз переліку основних ОК і РП дисциплін дає можливість зробити висновок, що такі дисципліни як «Історична географія країн Сходу», «Типологія та динаміка людських цивілізацій» «Пам'ятки всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу», «Етнокультурний туризм в країнах Сходу» можуть забезпечити виконання вказаних ФК. ЕГ рекомендує відредагувати матрицю ОНП. Під час попередньої акредитації ГЕР встановила, що ОК включені до ОНП лише частково дозволяють досягти цілі та такі ПРН як застосовувати у професійній діяльності у сфері Сходознавства сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів; здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання; розширювати актуалізовану джерельну базу в галузі сходознавства за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо. Запровадження таких ОК «Пам'ятки всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Сходу» та «Методологія та організація історичних та археологічних досліджень з основами інтелектуальної власності» дозволяють це зробити.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Концепція ОНП сформована на основі Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 032 Історія та археологія, другого (магістерського) рівня вищої освіти. Опис предметної області в Стандарті: об'єкти вивчення: минуле людства, зокрема, України та інших країн, в усіх його проявах, відповідає змісту ОНП, в якій є наявний комплекс базових компонентів, представлений дисциплінами ОК 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. Теоретичний зміст предметної галузі положення забезпечено ОК 2, 3, 7. «Методи, методики і технології: загальнонаукові і спеціальні наукові методи, які застосовуються під час здійснення досліджень забезпечуються ОК 1, ОК 18, ОК 19, ОК 20. Як зазначено у ВСО, ОНП забезпечує розвиток компетентностей для подальшого успішного працевлаштування. Студенти під час відповідних онлайн-зустрічей підтвердили зазначені твердження. Також під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти і адміністративним персоналом, зокрема, представником Бібліотеки, було з'ясовано, що ОНП належним чином забезпечена періодичними виданнями, навчальними посібниками, доступом до наукометричних баз.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії ЗВО реалізується відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (п. 3.7) в КНУ імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/ejlkd>) Індивідуальна траєкторія студентів забезпечується за рахунок вибірковості восьми дисциплін (30 кредитів ЄКТС). Це 25% від загальної кількості кредитів програми і відповідає нормі. При цьому 6 дисциплін здобувачі освіти обирають у межах одного із двох блоків, а 2 дисципліни обираються із загальнофакультетського каталогу. Загальнофакультетський каталог вибіркових дисциплін розміщено його у відкритому доступі (http://www.history.univ.kiev.ua/masters-degree/orientalstudies_masters/). Вибіркові навчальні дисципліни на ОНП «Сходознавство» викладаються протягом 3-го семестру. Вибір здійснюється в другому семестрі першого навчального року (не пізніше квітня) у двох формах: паперовій (подання заяв до деканату історичного факультету) та електронній (через інформаційну систему «Тритон»). Під час онлайн зустрічей зі здобувачами освіти було з'ясовано, що вони зацікавлені у розширенні каталогу вибіркових дисциплін за рахунок курсів східних мов (арабської, китайської, японської тощо).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практики в КНУ імені Тараса Шевченка регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/rmzum>) і «Положенням про організацію та проведення практик для здобувачів освіти історичного факультету» (<http://surl.li/fzqai>). Практична підготовка забезпечується такими ОК як курсова робота, науково-дослідна практика, асистентська практика, підготовка і захист магістерської кваліфікаційної роботи. Обов'язкові ОК 19 і 20 спрямовані на набуття компетентностей з формулювання і перевірки гіпотез, аргументації висновків, презентації результатів досліджень в різних формах наукової комунікації. Як зазначено у ВСО науково-дослідної практики формуються компетентності, пов'язані з плануванням і виконанням наукових досліджень з історії Сходу, спроможністю працювати в науково-дослідних установах. Фінальною метою науково-дослідної практики є завершення магістерської кваліфікаційної роботи з урахуванням відповідних ресурсів українських академічних установ сходознавчого профілю, а також зовнішнє рецензування завершеного в ході практики варіанту магістерської кваліфікаційної роботи. Асистентська практика забезпечує компетентності, пов'язані зі здатністю до науково-педагогічної викладацької діяльності у ЗВО. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти було засвідчено ефективність і важливість практик для розвитку програмних компетентностей і навичок.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Як зазначено у відомостях про самооцінювання ОНП забезпечує набуття здобувачами соціальних навичок дисциплінами та використанням відповідних форм і методів навчання, що формують навички фахової міжнародної комунікації (дисципліни, що викладаються англійською мовою: ОК 10 і ОК 13), повагу до мультикультурності (ОК 7, ОК 8, ОК 11, ОК 14, ОК 16 та дисципліни дослідницького спрямування «Духовна спадщина Сходу: історія і сучасність»); вміння вирішувати конфлікти (ОК 3); здатність до роботи в колективі (ОК 2); творчу креативність (ОК 4, ОК 5, ОК 18, ОК 17); відповідальність (ОК 19, ОК 20). Виконання індивідуальних завдань та проєктів формує навички самоорганізації та управління часом, управління інформацією, вміння логічно та системно мислити і розв'язувати складні завдання. Проходження асистентської практики та презентація доповідей розвиває у здобувачів ораторські здібності, навички до самопрезентації, уміння формувати та обстоювати власну думку, здатність вести аргументовану толерантну дискусію. Під час зустрічі зі здобувачами освіти було підтверджено, що учасники фокус-групи знайомі з поняттям «soft skills». Було визначено також важливість для розвитку соціальних навичок наукових конференцій, круглих столів тощо. Можливість брати у них участь була засвідчена під час онлайн-зустрічі зі студентами.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (<http://surl.li/fdvxl>) передбачено, що обсяг ОНП вищої освіти становить за освітнім рівнем магістра 90 кредитів. Навчальний план ОНП складається з обов'язкової і вибіркової частини. Обов'язкова частина (включаючи практичну підготовку і державну атестацію) становить 90 кредитів (70%), вибіркова частина - 30 кредитів (25%). Обов'язкова частина навчального плану складається з двох циклів: циклу загальної підготовки (15 кредитів ЄКТС) та циклу професійної підготовки (75 кредитів ЄКТС). Вибіркова частина складається з навчальних дисциплін одного з двох блоків – (24 кредити) та дисциплін загальнофакультетський каталогу (6 кредитів). Навчальне навантаження по семестрах розподілене таким чином, щоб студенти мали достатньо часу для проведення наукових досліджень, підготовки кваліфікаційної роботи. Також у робочих програмах навчальних дисциплін в обов'язковому порядку для самостійної роботи заплановано не менше 67% від загальної кількості годин, передбачених для вивчення даного компоненту. Онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти, а також анкетування щодо якості ОНП засвідчили відсутність нарікань здобувачів освіти відносно обсягу аудиторного навантаження. Результати опитувань систематично обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету. Дистанційне онлайн-навчання у системі передбачає самостійне вивчення, використання електронних навчальних ресурсів. При цьому загальноуніверситетської платформ в Університеті немає. В Університеті є також власний репозитарій, що застосовується в освітньому процесі.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. □

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі освіти мають можливість формувати індивідуальну траєкторію навчання за рахунок розлогого каталогу вибіркової дисциплін, а також вибори теми кваліфікаційної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема ОНП представлена на сайті факультету (http://www.history.univ.kiev.ua/masters-degree/orientalstudies_masters/) не відповідає ОНП, яка наразі акредитується. Вона є застарілою і відносить до ОНП 2020 року. ЕГ рекомендує оновити структурно-логічну схему ОНП, представлену у ОНП, розписавши послідовність викладання дисциплін посеместрово. У каталозі вибіркового дисциплін, представлених на сайті факультету відсутні мови країн Сходу. ЕГ рекомендує розширити каталоги вибіркового дисциплін за рахунок курсів східних мов (арабської, китайської, японської, турецької тощо).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг та структура ОП відповідає чинному законодавству та дозволяє забезпечити реалізацію права здобувачів вищої освіти на вибір ОК. ОК, включені до ОНП, дозволяють досягти заявленої мети та ПРН. ОНП відповідає визначеному критерію з недовіками, що можуть бути усунені під час наступного оновлення ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання КНУ імені Тараса Шевченка оприлюднені на офіційному вебсайті <https://vstup.knu.ua/rules>. Дані правила розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2023 р. Для вступу на ОНП «Сходознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти абітурієнти складають ЄВІ – єдине вступне випробування, яке складається з тестів з іноземної мови та тесту загальних навчальних компетентностей (ваговий коефіцієнт 0,2 + 0,2) та вступного випробування з фаху (ваговий коефіцієнт 0,6). У правилах прийому чітко вказано систему зарахування балів під час вступу, прописано процедуру складання іспиту, надані чіткі критерії оцінювання, літературу для підготовки та орієнтовні питання для підготовки до іспиту. Чіткість, прозорість та зрозумілість правил прийому було підтверджено здобувачами даної ОНП під час онлайн зустрічі. Зокрема, Дубач Богдан зазначив, що з деталями щодо реєстрації на ЄВІ, правила вступу та програмою фахового вступного випробування ознайомився на сайті університету та історичного факультету. На думку ЕГ, правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та відповідають законодавству України.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Відповідно до правил прийому вступ на ОНП «Сходознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється на основі ступеня бакалавра, магістра чи ОКР спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження вступних випробувань. Особи, які вступають на ОНП на конкурсній основі можуть здобути освіту за рахунок видатків державного бюджету, за кошти фізичних та /або юридичних осіб https://vstup.knu.ua/images/2023/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83_04.09.2023.pdf. Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 032 «Історія та археологія» ОНП «Сходознавство» оновлюється кожного року та оприлюднена на офіційному вебсайті https://drive.google.com/file/d/1noyI8Am4WPHGVdmwk3Pl3GyM3iVcN1_N/view. Вступне випробування з фаху складається з двох частин: тестової та аналітичної. Перша передбачає виконання 40 тестових запитань, кожне з яких оцінюється 0 або 1 бал. Друга частина – аналітична, містить 4 запитання, кожне з яких оцінюється в 40 балів. Тому максимальна кількість балів за вступне випробування з фаху – 200. У програмі зазначено, що на виконання екзаменаційної роботи відводиться 3 години. Питання фахового іспиту пов'язані зі становленням, еволюцією та сутністю сходознавства як комплексної науки та відображені у шести блоках: вступ до сходознавства, історія стародавнього Сходу, історія середньовічного Сходу, нова історія Сходу (XVII-XIX ст.), нова історія Сходу (1900-1945 рр.), нова та новітня історія Сходу (II половина XX – початок XXI століття)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регламентовані нормативними документами КНУ імені Тараса Шевченка, які знаходяться у відкритому доступі на вебсайті ЗВО, а саме: Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ від 11.04.2022 р. http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ https://mobility.knu.ua/?page_id=798&lang=uk, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ https://mobility.knu.ua/?page_id=804&lang=uk, Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf> та Порядок проведення в КНУТШ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg. Всі вище названі документи оприлюднені на сайті Університету. Вони є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Практики застосування вказаних правил на ОНП «Сходознавство» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі учасники освітнього процесу на ОНП «Сходознавство» мають право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Питання визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регламентується в КНУ імені Тараса Шевченка Положенням про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://senate.knu.ua/?p=2271>. У даному положенні чітко описано процедуру перезарахування, визнання та оцінювання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти. Під час зустрічі з гарантом ОНП та НПП, що забезпечують функціонування ОНП, було зацентовано увагу, що здобувачі освіти ознайомлені із процедурою отримання та перезарахування знань під час неформальної освіти. Під час зустрічі зі здобувачами ОНП «Сходознавство» Рогальський Андрій та Пригонюк Максим, що вони ознайомлені з можливістю та процедурою перезарахування результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, але за час дії ОНП «Сходознавство» випадків перезарахування не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОНП «Сходознавство» є досить чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті КНУ імені Тараса Шевченка. ОНП передбачає можливість перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та під час неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендовано до тематики фахового вступного випробування додати теми, присвячені актуальним питанням історії країн Сходу ХХІ століття, враховуючи розширену тематику фахового вступного випробування доцільно додати актуальну і оновлену літературу, яка б висвітлювала питання кожного блоку тематики іспиту, продовжувати розвивати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, активізувати серед здобувачів роботу з популяризації можливостей академічного обміну та заохочення отримання знань здобутих у процесі неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до ОНП «Сходознавство» та визнання результатів навчання загалом відповідають цьому критерію, правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Процедура зарахування результатів навчання, отриманих внаслідок академічної мобільності, неформальної та/або інформальної освіти визначена нормативними документами КНУ імені Тараса Шевченка, але реальних випадків на даній ОНП не було. Це дає підстави ЕГ дійти висновку, що ОНП «Сходознавство» відповідає визначеному критерію за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання та викладання, які застосовуються при реалізації ОНП, визначаються розділом 4 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка» (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-proorganizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Тут зафіксовано принципи академічної свободи, які забезпечують можливість вибору цих форм та методів. Методи і форми навчання відповідають вимогам Стандарту по спеціальності 032 другого (магістерського) рівня. Освітній процес у КНУ імені Тараса Шевченка базується на традиційних навчальних (аудиторних) заняттях (лекція, лабораторна робота та/або практи./семін.заняття, консультація); самостійній роботі; практичній підготовці та контрольних заходах; іа передбачає застосування інтерактивних методик, що відповідають особливостям ОП. Спількування з фокус-групами зі здобувачами освіти, науково-педагогічним персоналом та на відкритій зустрічі), а також результати анонімних опитувань студентів представниками університету (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=3618) підтвердило застосування в рамках ОНП комплексу словесних, наочних та практичних методів навчання, зокрема, метод візуалізації, репродуктивний, індуктивний, дедуктивний, частково-пошуковий, порівняльно-історичний, дослідницький, наукової дискусії тощо. Форми та методи навчання і викладання в рамках ОНП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Також навчання спрямоване на набуття практичних навичок у здобувачів, що забезпечено відповідною матеріальною базою (наявністю спеціалізованих аудиторій: навч.аудиторія) та спеціалізованим обладнанням (проектори, мультимедійна дошка, тощо). Все це сприяє досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання. У цілому, форми і методи навчання та викладання забезпечують досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання, втілюють студентоцентрований підхід та доводять наявність академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання знань та вмінь студентів міститься в описі ОНП та в робочих програмах навчальних дисциплін, оприлюднених на сайті кафедри історії стародавнього світу та середніх віків. Під час спілкування з фокус-групами (гарантами, здобувачами освіти і науково-педагогічним персоналом) була підтверджена практика ознайомлення здобувачів про цілі, зміст та програмних результатів навчання, порядок та критерії оцінювання на першому заняття кожного освітнього компонента. Здобувачі також мають можливість звернутися за уточненням до викладача, гаранта ОНП, завідувача кафедри (підтверджено на онлайн-зустрічах зі здобувачами освіти). Студентоцентрований підхід також проявляється в обранні зручних для здобувачів каналів комунікації (електронна пошта, соціальні мережі, месенджери). Графік навчального процесу КНУ імені Тараса Шевченка затверджується до початку навчального року та оприлюднюється на сайті Університету (<https://www.univ.kiev.ua/news/12326>). Розклади занять та консультацій, атестаційних тижнів (сесій) та можливі зміни у них оприлюднюються на сайті (<http://www.history.univ.kiev.ua/>), фейсбук-сторінці та телеграм-каналі історичного факультету.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Організацію дослідницької діяльності студентів та НПП Університету регламентує «Положення про науково-дослідну роботу в КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/eaucyu>). Можливість займатися науковою діяльністю забезпечена збільшенням частки самостійної роботи для студентів згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка». Час відведений на самостійну роботу магістрів складає 67-75%. Самостійна робота передбачає написання рефератів і есе, виконання індивідуальних завдань, курсової та магістерської кваліфікаційної роботи, організацію та проведення занять під час асистентської практики. ОК, що забезпечують науково-дослідну складову ОПП та формують ПРН, що мають дослідницький вимір, є «Методологія та організація історичних та археологічних досліджень з основами інтелектуальної власності», «Професійна та корпоративна етика історика-дослідника», «Науково-дослідна практика». Студенти мають можливість виступати з доповідями на наукових і науково-практичних конференціях, що регулярно проводяться історичним факультетом або іншими інституціями. Результати студентських досліджень у вигляді доповідей презентуються, зокрема, на щорічних наукових конференціях «Шевченківська весна» і «Дні науки історичного факультету». Інформація, отримана під час спілкування з фокус-групами, вивчення інформації з сайту факультету підтверджує те, що КНУ імені Тараса Шевченка забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 032 та цілей освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ВСО зазначено, що питаннями перегляду, статусу, оновлення РП та виконання процедур забезпечення якості освітнього процесу опікуються кафедри і науково-методична комісія історичного факультету. Зміст ОК ОНП переглядається щорічно. Професійна діяльність НПП пов'язана з поєднанням навчальної і дослідницької роботи. Результати наукових досліджень викладачів висвітлюються на сторінках наукових видань історичного факультету, інших вітчизняних та зарубіжних наукових часописів, що індексуються в міжнародних наукометричних базах. Монографії, підручники і навчальні посібники, наукові статті, розділи монографій, матеріали конференцій викладачі включають у перелік рекомендованої літератури. Наприклад, до переліку рекомендованої літератури курсу «Партійна історія Японії» включено статті В. А. Рубеля, або НМК Н. Городні, в якому представлено кілька наукових розвідок самої авторски (<https://drive.google.com/file/d/1DTGKYkreons5tZgC7m2A55-4Cpldo7t/view>) Навчальні компоненти враховують результати іноземних та вітчизняних досягнень у царині сучасного історичного сходознавства, що підтверджує знайомство з програмами. Регулярні презентації нових видань на факультеті сприяють цьому процесу (<http://www.history.univ.kiev.ua/2024/03/15/zustrich-z-radomirom-mokrikom/>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В рамках історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка створені передумови для активної співпраці на міжнародному рівні з іноземними партнерами як для НПП, так і для здобувачів. У червні 2022 року визначені пріоритетні напрями інтернаціоналізації та міжнародного співробітництва КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2064>). На веб-сторінці Університету є окрема інформаційна сторінка, яка надає інформацію - де можна ознайомитися з можливостями академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>). НПП мають невеликий досвід міжнародної співпраці. Доц. Н. Терес читала лекції за програмою Еразмус+ у Софійському (2019) і стажувалась у Віденському ун-ті (2019), доц. Л. Левицька в Ун-ті Бая-Маре (Румунія, 2019), доц. Л. Іваницька у Відні (2019), установах ЄС (2020) та в Іспанії (2022), проф. А. Коцур у Вищій школі Данубіуса (Словаччина), проф. Н. Городня в ун-ті Мюнстера (2022/23), доц. О. Сокірко в Ін-ті історії Латвії Латвійського ун-ту (2023). Ас. О. Новікова пройшла підвищення кваліфікації за програмою ISMA в Латвії. Доц. О. Купчик є членом редколегій наук. журналів «Кавказознавство» (Азербайджан), «Кавказ і світ» (Грузія), проф. В. Рубель – журналу «NAD WISŁA I DNIEPREM» (Польща). Університет має угоди про співробітництво з університетами країн Сходу <https://international.knu.ua/>. Проф. В. Рубель має досвід дипломатичної роботи у відділі Азії і Тихого океану МЗС, а підготовлені ним: к.і.н. Ю. Полюхович перебуває на дипломатичній роботі в ранзі посла, магістр О. Коваленко пройшов РнД програму і захистив дисертацію в Ун-ті Кіото (Японія), магістр Е. Черевко вступила на РнД програму Сеульського ун-ту (Корея). Учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних баз даних Scopus і Web of Science. Університет є учасником міжнародної програми Еразмус+. Всі ці факти були підтвержені наданими ЗВО матеріалами, а також на онлайн-зустрічах зі здобувачами освіти і НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОНП та її позитивними практиками є застосування інтерактивних методик, що відповідають особливостям ОНП; в рамках ОП придбано та використовується відповідне обладнання, що забезпечує набуття практичних навичок у здобувачів; НПП підвищують кваліфікацію у галузі історії та цифрових технологій, що забезпечує використання сучасних практик при викладанні на ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність загальної на рівні Університету і факультеті платформи дистанційного навчання обмежує можливість застосування інтерактивних, діджитал методів навчання. Запровадження такою платформи хоча б на рівні факультету сприяло б вирішенню цієї проблеми.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

На ОНП «Сходознавство» навчання та викладання ведеться на достатньому рівні з урахуванням параметрів критерію 4. Здобувачам вчасно та кількома каналами надається інформація щодо цілей, змісту, результатів навчання, критерії оцінювання (у формі робочих навчальних програм та силабусів, які оприлюднені на сайті. Форми і методи навчання та викладання орієнтовані на здобувачів, сприяють досягненню поставлених цілей ОНП та програмних результатів навчання; КНУТШ надає можливість поєднувати навчання та дослідження; зміст освіти оновлюється, застосовуються сучасні практики, інтернаціоналізація проявляється на достатньому рівні. Заглом навчальна та викладацька діяльність у рамках ОП відповідає критерію 4, а вказані слабкі сторони є несуттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання студентів є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем РН для окремого ОК та/або ОНП загалом, а також оприлюднюються заздалегідь. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (друга редакція)» контрольні заходи включають діагностичний, поточний і підсумковий контроль (<http://surl.li/fdvxl>). Форми контрольних заходів визначені в п. 4.2. Положення: іспит, залік, диференційований залік, вхідні та підсумкові контрольні роботи, захист курсових робіт тощо. Основними формами поточного контролю знань та вмій є усні опитування, індивідуальні завдання, реферати, есе, контрольні роботи. Форми контрольних заходів кожного з ОК відображено в НП, РП ОК. Ці документи завчасно оприлюднюються на сайті історичного факультету КНУТШ (<http://www.history.univ.kiev.ua/masters-degree/east-europe-studies/>), містять чіткий перелік форм контролю та розлогий деталізований опис критеріїв оцінювання для передбачених видів робіт. Водночас відсутні переліки орієнтованих питань, що виносяться на іспит/залік. Викладачі інформують здобувачів щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання на початку вивчення курсу (інформація підтверджена під час відео-зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладачами). Здобувачі мають доступ до системи електронного документообігу «Тритон», а також можуть отримати опис та терміни виконання індивідуальних завдань, інформацію про кількість набраних балів перед підсумковим контролем через канали електронної комунікації (email, Telegram). Фактів не об'єктивного оцінювання чи оскаржень результатів успішності здобувачів протягом навчання, за свідченням студентів, не було. Матеріали, зібрані під час акредитаційної експертизи, свідчать про зрозумілість та прозорість оцінювання. Критерії оприлюднюються заздалегідь і дають змогу встановити досягнення здобувачем ВО РН для ОК та ОНП загалом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» за другим (магістерським) рівнем, затвердженого та введеного в дію наказом МОНУ № 603 від 31.05.2021 р. Формою підсумкової атестації здобувачів ОНП є публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи та складання кваліфікаційного іспиту, що спрямований на підсумкову перевірку набутих здобувачем компетентностей і засвоєних РН. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію. Задля цього вона проходить перевірку через систему Unicheck. Кваліфікаційні роботи мають бути оприлюднені на офіційному сайті або в репозитарії ЗВО. Регулюється Типовим положенням про курсові та кваліфікаційні роботи <https://drive.google.com/file/d/1EoPwvQJ7ockmJsZvGwFKOAIWUz8mfLag/view>. Успішне складання кваліфікаційного іспиту (із результатом не нижче 75%) є умовою присвоєння випускникам ОНП професійної кваліфікації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів та розв'язання можливих конфліктних ситуацій щодо результатів оцінювання оприлюднені на сайті ЗВО й містяться в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fdvxl>) та порядку оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/POLOJENNIA-2010-1.doc>), а також Положенні про порядок створення та організації роботи Екзаменаційної комісії <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>. Форми та методи оцінювання наведені в РПНД є чіткими та логічними, вони пов'язані з ПРН ОК ОНП. Іспити, передбачені ОНП, приймають два викладача, що забезпечує більшу об'єктивність підсумкового контролю. Чіткий і зрозумілий порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів встановлений Положенням про організацію освітнього процесу. Згідно з ним, здобувач не пізніше 12 години наступного робочого дня за днем

оголошення результату іспиту має право подати на ім'я ректора університету апеляцію. У випадку подання апеляції розпорядженням ректора (проректора з науково-педагогічної роботи) створюється комісія для її розгляду. Апеляція розглядається протягом трьох робочих днів після її подання. У «Порядку вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://cutt.ly/Kziae0H>) передбачено діяльність Постійної комісії Вченої ради з питань етики. Запобігання конфліктів інтересів здійснюється, зокрема, відділом з питань запобігання і виявлення корупції. Гарант ОП має право брати участь у врегулюванні конфліктних ситуацій між здобувачами освіти за освітньою програмою і викладачами. Під час відео-зустрічей здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування та викладачі підтверджували свою обізнаність з алгоритмом дій у випадку оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі наголошували, що впродовж існування ОНП не виникало конфліктних ситуацій між студентами та викладачами, які потребували б врегулювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ підтверджує, що у ЗВО діють чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що відображені в у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (у підрозділах 9.8, 10.7 та окремих підпунктах розділів 7 і 8), де визначені види порушень і відповідальність здобувачів освіти та ОП; в Етичному кодексі університетської спільноти: <http://surl.li/bftod>; Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>; Ухвалі ВР КНУТШ «Про репутаційну політику КНУТШ»: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=937>; Ухвалі ВР КНУТШ «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти»: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>; Положенні про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>. Під час викладання ОК «Професійна та корпоративна етика історика-дослідника» та «Методологія та організація історичних та археологічних досліджень з основами інтелектуальної власності», а також науково-дослідної практики розглядаються питання порушення прав інтелектуальної власності, санкцій за виявлені випадки плагіату. Технологічними інструментами протидії порушенням академічній доброчесності є система антиплагіату «Unicheck», що застосовується для перевірки наукових робіт здобувачів ВО, зокрема, наукових статей і кваліфікаційних робіт. Університет має можливість безкоштовно перевіряти на плагіат всі наукові роботи в повному обсязі, а також надає можливість для здобувачів перевірити свою роботу вдруге (платно). Кваліфікаційні роботи мають розміщуватися в репозитарії ЗВО. У випадку грубого порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у «Етичному кодексу університетської спільноти», керівник відповідного підрозділу уповноважений ініціювати розгляд справи на Комісії з етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО розроблені й оприлюднені всі необхідні документи щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів й академічної доброчесності, які активно популяризуються та послідовно дотримуються в освітньому процесі. Докладний опис критеріїв оцінювання є беззаперечно сильним елементом робочих програм. Іспити, передбачені ОНП, приймають два викладача. Онлайн доступ здобувачів до інформації про успішність у системі «Тритон» є позитивною практикою на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Під час проведення акредитації ЕГ з'ясувала, що в робочих програмах відсутні переліки орієнтовних питань, що виносяться на іспит/залік. Експертна група рекомендує вдосконалити механізм функціонування репозитарію кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом практики функціонування ОНП «Сходознавство» відповідають критерію вимогам Критерію 5. На думку ЕГ, зазначені вище недоліки в робочих програмах не піддають сумніву функціонування в КНУТШ системи процедур дотримання академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про відповідні види робіт, форми і критерії оцінювання, контрольні заходи тощо, а є свідченням певних локальних недопрацювань, які можуть бути оперативним усунути в робочому порядку.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ на підставі аналізу стану кадрового забезпечення реалізації ОНП «Сходознавство» в КНУТШ (кадрове забезпечення програми як воно представлено в Таблиці 2 ВС, зустрічі зі здобувачами, НПП, стейкхолдерами) підтверджує високий рівень відповідності академічної кваліфікації НПП тим ОК, які вони викладають на ОНП. Про це свідчать базова освіта, наукові ступені та вчені звання, опубліковані праці та інші компетентності. Викладання обов'язкових дисциплін забезпечують висококваліфіковані викладачі з різних кафедр КНУТШ. Зокрема, професори Ульяновський В.І., Терпиловський Р.В., Коцур А.П., Рубель В.А., Городня Н.Д., доценти Зубко А.М., Шевченко Н.І., Іваницька Л.В., Шинкаренко О.В., Терес Н.В., Сокирко О.Г., Комзюк Л.Т., Пуховець Д.С., Левицька Л.А., Павлов Ю.В., Пількевич А.Л., Пількевич В.О. тощо. Викладачі ОНП успішно поєднують викладання та наукову діяльність, проходять підвищення кваліфікації, активно публікують результати своїх наукових досліджень, виступають із доповідями на всеукраїнських і міжнародних конференціях. ЕГ ознайомила з публікаціями викладачів та встановила релевантність сфер наукових досліджень викладачів дисциплінам, які вони викладають за ОНП. Під час зустрічей здобувачі ВО підтвердили, що викладачі враховують індивідуальні особливості та освітні потреби студентів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП є прозорою, дієвою, та регламентована Статутом університету (<https://cutt.ly/F3r2iRn>), “Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників” (<https://cutt.ly/e3r2wbk>), де зазначені всі етапи обрання за конкурсом НПП. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та його умови розміщуються на офіційному сайті КНУТШ. Завідувач, професор кафедри обираються за конкурсом Вченою радою ЗВО шляхом таємного голосування. Доцент, старший викладач, викладач, асистент обираються за конкурсом таємним голосуванням вченою радою факультету з урахуванням рішення кафедри. При цьому враховуються наукові та навчально-методичні праці претендентів, які відображають професійні зацікавлення викладача, а також додаткові документи, що підтверджують наявність академічної і професійної кваліфікації. Для підтвердження професійної кваліфікації претендент на посаду, який працює у КНУТШ, проводить відкрите заняття (лекцію, семінар тощо). Претендент, який не працює в ЗВО, виступає перед НПП кафедри з науковою доповіддю. Обговорення кандидатури проводиться членами кафедри за участі гаранта ОП. Під час відео-зустрічі здобувачі ВО і стейкхолдери висловили задоволення професіоналізмом викладачів ЗВО. Представники академічного персоналу не висловлювали претензій і нарікань щодо об'єктивного характеру та прозорості процедури обрання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустріч з ЕГ були запрошені роботодавці, які підтвердили свою постійну комунікацію з кафедрою та здобувачами, долучення до організації та реалізації освітнього процесу в якості консультантів і рецензентів. На базі провідних сходознавчих установ НАН України як потенційних роботодавців планується проводити науково-дослідну практику здобувачів ОНП «Сходознавство». Завідувач відділу мистецтва країн Сходу Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків доктор філософії Новікова О.В. включена з 20.10.2023 р. до складу робочої групи з удосконалення ОНП (документи надані на запит в системі NAQA). Серед роботодавців, з якими є досвід успішної співпраці, варто виокремити Інститут сходознавства імені А. Кримського НАН України, Інститут всевітньої історії НАН України, Національний Інститут стратегічних досліджень при Президентові України, Київський національний лінгвістичний університет, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Роботодавці під час зустрічі з членами ЕГ підтвердили сталі контакти з науково-педагогічним колективом історичного факультету КНУТШ. Зокрема, вони залучаються до роботи у складі екзаменаційних комісій шляхом погодинної оплати їх праці, а також за сумісництвом.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У процесі реалізації ОНП залучаються до проведення аудиторних занять провідні фахівці-практики й експерти. Університет забезпечує можливість залучення роботодавців і експертів до викладання і до роботи у складі екзаменаційних комісій шляхом погодинної оплати їх праці. Зокрема, варто відзначити участь у 2023 р. доктора історичних наук, провідного наукового співробітника Інституту сходознавства імені А. Кримського І.В. Отрошенко у підсумковій атестації істориків-сходознавців в якості Голови ЕК. Завідувач відділу мистецтва країн Сходу Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків доктор філософії Новікова О.В. долучена до викладання на ОНП однієї обов'язкової («Туристичні кластери країн Сходу») і двох вибірковоїх («Історія класичного мистецтва народів Сходу» і «Східні колекції провідних музеїв України і світу») дисциплін.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Зустрічі з адміністративним персоналом КНУТШ і та НПП підтвердили, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують організацію та реалізацію освітнього процесу на ОНП. Відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/bhxzu>) працівники самостійно обирають конкретні форми, види і напрями підвищення кваліфікації обсягом не менше, ніж п'ять кредитів ЕКТС за п'ять років. У ЗВО створена платформа KNU Professionals (<https://t.me/knuprofessional>), на якій реалізуються проекти професійного розвитку викладачів («KNU Teach Week», «KNU Teach Camp», Uni-Biz Bridge та ін.), а також Digital skills Pro – програма розвитку цифрових компетентностей викладачів. Більшість викладачів ОП пройшли курси й тренінги щодо онлайн-навчання. Проводяться тренінги для НПП та гарантів ОП, спрямовані на їх професійний розвиток за участі адміністрації, спікерів-викладачів Університету, стейкхолдерів. Свій кваліфікаційний рівень НПП можуть підвищити в Інституті післядипломної освіти при КНУТШ. Проф. Н. Городня пройшла закордонне стажування в університеті Мюнстера, а інші викладачі, які працюють за ОНП, проходили стажування у вітчизняних науково-дослідних закладах. Результати стажувань впроваджуються в навчальний процес за ОНП у вигляді розробки спеціальних вибірковоїх курсів, включення до навчальних програм додаткових тем чи проблематики. Система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам викладачів і сприяє реальному підвищенню якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група встановила, що в університеті відсутня єдина шкала рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, однак діє система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері. Професійний розвиток викладачів стимулюється комплексом матеріальних і нематеріальних заохочень: преміюванням за високі результати публікаційної активності, успішне проходження акредитації, нагородження грамотами, встановленням завдань щодо професійного зростання в контрактах, які укладаються з викладачами. Відповідно до розпорядження ректора КНУТШ створено комісію з матеріального заохочення (<http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). ЗВО є учасником програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) і проекту «Якісне навчання через якісне викладання», метою якого є покращення якості викладання ОК та підвищення ефективності навчального процесу. Добрим прикладом стимулювання викладацької майстерності є відзначення у 2023 р. проф. В.А. Рубеля премією імені Тараса Шевченка КНУТШ за навчальний посібник «Історіописання на Сході. Книга перша. Стародавній Єгипет і Передня Азія».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною ОНП за цим критерієм є висока професійна та академічна кваліфікація науково-педагогічних працівників, чітка відповідність викладачів тим ОК, які вони забезпечують. Прозора процедура конкурсного відбору забезпечує досягнення цілей конкретної ОНП та її конкретних ОК. До аудиторних занять на ОНП залучаються професіонали-практики. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності та сприяє професійному розвитку викладачів, зокрема шляхом морального та матеріального заохочення. Формалізація різноманітних можливостей професійного розвитку НПП. КНУТШ пропонує різноманітні можливості професійного розвитку НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не у всіх викладачів, які забезпечують реалізацію ОНП «Сходознавство», є публікації у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science. Рекомендовано підвищувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників в іноземних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП має прозорі процедури добору викладачів, систему стимулювання їх професійного розвитку, залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, однак варто підвищувати публікаційну активність науково-педагогічних працівників в іноземних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. Система професійного розвитку і підвищення педагогічної майстерності викладачів відповідає їх потребам та інтересам і позитивно впливає на забезпечення якості викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Гарант ОП провів віртуальну екскурсію аудиторіями. В університеті наявні облаштовані проекторами, стаціонарними комп'ютерами, аудіообладнаннями аудиторії. Також ці приміщення мають доступ до інтернету. Аудиторії "Китайська мрія" та "Турецький світ" облаштовані за рахунок спонсорів. За словами викладачів та гаранта ОП навчання здійснюється в аудиторії-музеї (Археологічний музей). В одній із аудиторій є мультимедійна дошка, яка тільки покращує засвоєння знань студентів. Національна бібліотека Михайла Максимовича сприяє як здобувачам так і викладацькому складу, адже працівники надають методичну рекомендацію. За словами студентів ЗВО проводить опитування, як і через власну систему опитування UNIDOS, так і через GOOGLE Form.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У рамках акредитації освітньої програми, ЕГ зустрічалися із різними учасниками освітнього процесу від яких довідалися, що КНУТШ забезпечує науково-педагогічних працівників та студентів базами даних: SCOPUS, Web of Science тощо. Національна бібліотека імені Михайла Максимовича надає безоплатний доступ до електронного репозитарію. Освітнє середовище, створене в КНУТШ, включає соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, університетська клініка, їдальні, кафе, служба психологічної допомоги, навчально-спортивний комплекс), первинну профспілкову організацію, Наукове товариство студентів та аспірантів, Раду молодих вчених, Центр іноземних мов КНУТШ <http://langcenter.knu.ua>, молодіжний центр культурно-естетичного виховання.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Після початку повномасштабної агресії росії та території України, КНУТШ у воєнний час облаштували цокольне приміщення, яке використовують як укриття під час оголошення тривоги. У структурі Університету працює спеціальна Клініка (<https://clinic.knu.ua/>) та Інститут психіатрії (<https://psycho.knu.ua/>), де працюють кваліфіковані фахівці, які можуть забезпечити охорону фізичного та психічного здоров'я студентів. У Головному корпусі, де навчаються студенти спеціальності "Сходознавство" функціонує медичний кабінет, куди у разі потреби студенти та викладачі можуть звернутися за допомогою. Спілкуючись зі студентами ЗВО, експерти дізналися, що спілкування здобувачів освіти із керівником ОП, деканом та усім викладацьким складом здійснюється на регулярній основі, не лише шляхом особистих звернень, а й шляхом частого проведення відповідних тематичних зустрічей. Крім того, студенти наголошували, що в їх ОП немає випадків, які б призводили до конфліктних ситуацій.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет забезпечує освітню, організаційну, інформативну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів освіти. Різноманітні відділи (Центр мобільності - сприяє поширенню інформації щодо різноманітних можливостей стажування, Центр іноземних мов - надає послуги у вивченні різних мов, які необхідні для студентів, відділ про працевлаштування наголошує на вакантних посадах, які можна зайняти). Всю детальну інформацію можна знайти як на сайті КНУТШ, так і у соціальних мережах. Студентоцентризм проявляється у тому, що є комунікація із

здобувачами освіти. У них є можливість обирати міжгалузеві дисципліни, що свідчить про свободу вибору. У разі конфліктних ситуацій між здобувачами освіти та викладачами - адміністрація закладу сприяє вирішенню конфлікту. Студенти обізнані щодо процедури перевірки кваліфікаційних робіт на перевірку Unicheck, а також знають інформацію щодо певного порогу із яким відсотком збігу допускають до захисту (15%). Науково-педагогічні працівники сприяють науковій роботі студентам, адже обов'язковим є участь у конференції та написання наукової роботи, щоб допустити до захисту. Є можливість академічної мобільності через Erasmus+, так студенти були в Чехії, Польщі, Німеччині. Студенти, які були на зустрічі із ЕГ, поділилися, що спілкування здобувачів освіти із представниками ЗВО є відкритим та регулярним. Спілкування відбувається на різних рівнях, починаючи від куратора групи, гаранта ОП, науково-педагогічного складу, декана та ректора.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ продемонстрували пандуси, підйомники та санвузли, передбачені у ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами. Крім того, на сайті університету оприлюднили документи про проведення закладом технічного обстеження будівель і споруд. Згідно із "Порядком супроводу (надання допомоги) осіб із інвалідністю та маломобільних груп населення у КНУ імені Тараса Шевченка" задовольняють ліцензійні умови провадження освітнього процесу (<http://surl.li/mvhwq>). При вході до закладу освіти є облаштовані пандуси. У середині ЗВО є ліфти для маломобільних осіб. За запитом адміністрація КНУТШ може надати перекладача жестової мови. Наразі, за цією ОП особи із особливим освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Заклад освіти регуєю питання щодо вирішення конфліктних ситуацій Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, Етичним кодексом університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-universitycommunity.pdf>, Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу ЗВО введено в дію наказом ректора від 10.11.2021 № 897-32 <https://www.knu.ua/pdfs/official/Memo-of-norms-of-ethical-behavior-in-University.pdf>, Порядком вирішення конфліктних ситуацій <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>, Порядком запобігання і протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в КНУТШ, наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-preventing-discrimination-bullying-gender-based-violence-inUniversity.pdf>. З метою запобігання корупції в університеті введено в дію Антикорупційну програму https://www.knu.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antycoruptsiyna_programa.pdf. Усі документи знаходяться у вільному доступі на відповідних сторінках сайту університету. У процесі спілкування зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування ЕГ переконалась у відсутності конфліктних ситуацій у цій ОП та вирішенні передконфліктних ситуацій у діалозі між студентами та керівниками структурних підрозділів. Крім того, заявників чітко інформують і вони обізнані про свої права, а також про можливість зв'язатися з освітнім керівником у разі потреби. У разі конфліктних ситуацій студенти обізнані, що потрібно робити, до кого звернутись. Фактів упередженого ставлення адміністрації не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база та навчальні ресурси сприяють, щоб забезпечити здобувачам освіти якісний навчальний процес. Також у КНУТШ є облаштоване укриття (навіть для довготривалої тривоги), де студенти можуть продовжити освітній процес, якщо під час навчання буде небезпека. Наявність тематичних аудиторій відповідає спеціальності, на якій навчаються здобувачі освіти, щоб краще дізнатися про культурні надбання країн Сходу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На думку експертів доречно запровадити єдину систему для дистанційного навчання, адже одні викладачі користуються додатком ZOOM, інша - GOOGLE Meet, завдання студенти можуть отримати лише через старосту. Здобувачі освіти не долучаються до опитування щодо рейтингування викладачів. До робочих рад із забезпечення якості вищої освіти не входять представники здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час онлайн-зустрічі в рамках акредитації ОП представники КНУТШ продемонстрували належний рівень матеріального забезпечення ОП. Матеріальні ресурси задовольняють потреби навчальному процесі та продемонстрований ЕГ. Крім того, експертна група переконана, що освітнє середовище є безпечним для всіх учасників освітнього процесу, особливо для осіб з особливими освітніми потребами. Коментарі, розкриті підкритеріями в контексті цього ОП, не перешкоджають реалізації цієї освітньої програми і цілком відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП визначені нормативними документами, які розроблені у КНУТШ, зокрема, «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (редакція від 11.04.2022 року, із змінами)» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022-with-changes.pdf), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), Наказом ректора університету від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf). Процес внесення змін та перегляду ОП регламентує «Положення про систему забезпечення якості освіти...» (п. 2.2). У 2021 р. у зв'язку із затвердженням Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (наказ МОН України №603 від 31 травня 2021 р.) ОНП «Сходознавство» було переглянуто. У 2023 р. ОНП отримала умовну акредитацію на один рік, через що програму було оновлено, робочу групу переформатовано, яка врахувала висловлені під час акредитації конструктивні зауваження. Група здійснила корекцію окремих ОК. Зокрема, задля врахування побажань стейкхолдерів, студентів і випускників, а також у зв'язку із впровадженням в університеті «Концепції вивчення іноземних мов неспеціальних факультетів / інститутів», введено викладання англійської мови обов'язкових дисциплін (ОК 10, ОК 13). До блоку обов'язкових компонентів включені дисципліни, які пов'язані зі східним сегментом вітчизняної історії (ОК 14, ОК 15, ОК 16). Частина дисциплін тематично і змістово розширили. Було визначено базові установи науково-дослідної практики. У відомостях про СО варто було б вказати покликання про розміщення проекту опису ОНП на сайті однієї із базових кафедр. На сайті факультету наявна ОНП зразка 2023 року, а на сайті кафедри нової та новітньої історії – опис програми 2021 року. На запит ЕГ гарант надіслав копії протоколів засідань, на яких відбувався розгляд нової редакції ОНП: витяги із протоколів №4 кафедри історії стародавнього світу та середніх віків від 23.11.2023 р., №5 нової та новітньої зарубіжних країн від 24.11.2023 р., №6 вченої ради історичного факультету від 30.11.2023 р. Бажано було б подати повні тексти протоколів. Наявна копія протоколу науково-методичної комісії історичного факультету (протокол №2 від 29.11.2023 р.). 20 грудня наказом №1023-32 по університету на виконання рішення вченої ради університету від 11.12.2023 р. (протокол №4) було затверджено нову редакцію опису. Процес моніторингу та періодичного перегляду ОП варто було висвітлити на сайтах однієї із кафедр, факультету, у соціальних мережах.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До процесу періодичного перегляду ОНП «Сходознавство» залучали студентів, зокрема шляхом опитування, яке проводить факультет соціології. Результати анкетування ((«Звіт за дослідженням освітньої програми «Сходознавство» спеціальність «032 Історія та археологія» (денна форма навчання, рівень вищої освіти – магістр)) розміщено за покликанням (https://for.history.knu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Сходознавство_магістратура.pdf) Під час консультацій, науково-дослідної і асистентської практики студентів, керівництва їхньою науково-дослідною роботою, викладачі ведуть постійний діалог зі здобувачами щодо якості програми та освітнього процесу загалом. Під час зустрічі зі студентами (М. Пригонюк, А. Рогальський, З. Салига) вони підтвердили, що проходять опитування, з ними радяться і пропонують надавати пропозиції задля удосконалення ОНП. Пропозицій вони не надавали. А. Рогальський засвідчив, що його запрошували на засідання кафедри, однак він не прибув. Ці факти свідчать про низьку активність молоді. Робоча група та адміністрація факультету беруть до уваги результати опитувань, інші форми зворотного зв'язку, накопичують та аналізують відповідну інформацію, яку використовують задля удосконалення ОНП. Варто було б зазначити у відомостях про СО, які пропозиції студентів було враховано, якщо не враховано, то вказати причину. Варто також ввести студента до складу робочої групи ОНП. На сайті однієї із

двох базових кафедр необхідно запровадити опитувальник, де б здобувачі освіти могли залишити свої пропозиції задля удосконалення ОНП. Процедура залучення студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП регламентується «Положенням про студентське самоврядування КНУТШ» (<https://cutt.ly/jYVxgFT>). У положенні визначено право органів студентського самоврядування «брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм». Про це ж йдеться і в Статуті університету (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>). При студпарламенті КНУ з 2021 р. функціонує Департамент соціологічних досліджень <http://sp.knu.ua/wpcontent/uploads/2021/06/розпорядження-114.pdf>, який проводить опитування здобувачів. Студентське самоврядування «здіяє до аналізу й узагальнення зауважень і пропозицій студентів щодо організації освітнього процесу та модернізації ОНП, здійснює інформування студентів щодо освітнього процесу, бере участь в наукових ініціативах, організовує культурні заходи та благодійні акції, веде кураторську роботу зі студентами молодших курсів бакалаврату». Вищезазначене під час зустрічі з ЕГ підтвердили у своїх виступах Голова студентського парламенту історичного факультету Є. Лічакова і в.о. голови студентського парламенту університету Д. Шохол. Варто було б у відомостях про СО подати інформацію про те, які питання були актуальними для представників студентського самоврядування у контексті даної ОП і як ЗВО на них реагував.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення до процесу періодичного перегляду ОП роботодавців регулюється «Положенням про ради роботодавців у КНУТШ» (<http://senate.knu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Положення-про-ради-роботодавців-КНУ.pdf>) та «Стратегічними завданнями історичного факультету на 2018-2025 навчальний рік» (<https://drive.google.com/file/d/1fVo-WUgsumBPzIRfJgYT2HZ6DMuIYWpk/view>). У першому з цих документів йдеться і про експертні ради, які об'єднують роботодавців на рівні факультетів. Під час зустрічі ЕГ із роботодавцями і представниками академічних інституцій виявилось, що вони не знають про роботу цих структур. У контексті ОНП «Сходознавство» налагоджено співпрацю з академічними установами, закладами освіти, вибір яких був спричинений особливостями програми. Так, представники Інституту сходознавства НАН України, Національного інституту стратегічних досліджень, Київського національного лінгвістичного університету були залучені до оновлення ОНП як рецензенти. Представники Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків ініціювали запровадження нових навчальних дисциплін (ОК 12, ВК 2.5 і ВК 2.6), Інституту історії України НАН України – (ОК 14, ОК 16). Роботодавці брали участь у роботі ЕК, залучалися до зовнішнього рецензування підготовлених здобувачами освіти статей та магістерських кваліфікаційних робіт. Внаслідок консультацій з представниками відділу історії країн Азії та Африки Інституту всесвітньої історії НАН України було відкрито в рамках ОНП дослідницького напрямку «Політична історія Сходу». Про інші практики співпраці гарант подав детальну інформацію у додаткових документах (система NAQA). Про позитивну практику комунікації із гарантом, членами робочої групи, які враховували побажання стейкхолдерів, йшлося у виступах завідувачки відділу мистецтва країн Сходу Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків О. Новікової, завідувачки кафедри корейської і японської філології Київського національного лінгвістичного університету Н. Пророченко, завідувач відділу історії країн Азії та Африки ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» В. Швед, заступник директора Інституту сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України Д. Радівілова. Звісно така практика є позитивною. Однак, крім списку роботодавців із зазначенням дати укладення угод, який надав гарант на запит ЕГ (система NAQA), варто було на сайті розмістити копії відповідних угод. Необхідно також розмістити на сайті опитувальник, де зацікавлені особи можуть залишити свої рекомендації і побажання щодо ОНП. Ефективною формою залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП вбачаються систематичні опитування. Застосовувати інші форми співпраці: участь у засіданні кафедр, проведення гостьових лекцій тощо.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановила, що для підтримання зв'язків з випускниками ОНП використовуються різні канали комунікації, зокрема соціальні мережі. Позитивною практикою є те, що на сайті кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн є вкладка «Випускники кафедри» (варто було оновити дані, оскільки останні відомості присутні ще за 2016 р.), а також вміщено анкету-опитування для випускників, дані яких беруться до уваги робочою групою ОНП. Гарант і члени робочої групи проводили неофіційні зустрічі із випускниками, які закінчили навчання на ОНП «Сходознавство». Вони ділилися своїми думками щодо покращення програми як на теоретичному, так і на практично-прикладному рівні. Під час зустрічі з ЕГ гарант навів приклад, коли на пропозицію випускників було введено як обов'язковий компонент дисципліну «Середньовічна та модерна Русь-Україна в текстах та уявленнях Сходу». У відомостях про СО, зазначається, що більшість випускників «працюють в сфері освітньої, наукової, гуманітарної, культурної діяльності». Відповідальність за збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування покладено на відділ сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками. Важливим напрямком роботи цього відділу є «відстеження та акумуляція інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників» ОНП (<http://job.univ.kiev.ua/>). Водночас, ЕГ рекомендує оновити сторінку цього відділу сайту університету, зокрема відкоригувати назву відділу і, відповідно уточнити напрямки роботи.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті система забезпечення якості вищої освіти регулюється «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Відповідно до даних, наведених у відомостях про СО «за час існування ОНП «Сходознавство» на історичному факультеті КНУТШ процедурами внутрішнього забезпечення якості принципових недоліків не виявлено». Водночас, зазначається, що «певні проблеми організаційного та комунікативного характеру виникали спочатку у зв'язку з запровадженням у 2020 р. Covid-карантину, а після 24.02.2022 р. – у зв'язку з оголошенням воєнного стану в Україні в умовах повномасштабної агресії РФ». Однак їх оперативно і на належному рівні було подолано: здійснено перехід до освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання. «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (редакція від 11 квітня 2022 року, із змінами)» таку форму навчання передбачає (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022-with-changes.pdf). Адміністрація університету вжила заходів щодо вироблення у науково-педагогічних працівників «навичок роботи з платформами для онлайн навчання, використанням інтерактивних панелей (дошок) та залученням інших онлайн заходів для проміжного та підсумкового контролю (створення тестів, швидких опитувань тощо)». Викладачі пройшли відповідні тренінги з опанування і використання засобів дистанційного навчання. Такі заходи дали можливість на належному рівні організувати освітній процес у дистанційному форматі. Водночас, не зрозуміло на якій платформі студенти проходили поточний і підсумковий контроль. Результати зустрічей із студентами, викладачами продемонстрували, що у закладі не проводиться щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти науково-педагогічних працівників, яке передбачає п. 3 ч. 2 ст. 16 Закону України «Про вищу освіту». Керівник відділу забезпечення якості освіти Д. Щеглюк зауважила, що опитування проводиться на рівні окремої навчальної дисципліни і покликані оцінити якість викладання і якість дисципліни. Такі опитування не для висвітлення на сайті, а для наукового звіту і вироблення відповідних рекомендацій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Рішенням НАЗЯВО від 18 липня 2023 р. (у відомостях про самооцінювання помилково вказано 18.06.2023) (протокол № 12 (41)) ОНП «Сходознавство» була акредитована умовно на один рік. Щодо змін, яких зазнала ОНП, то, насамперед, 11.10.2023 р. наказом ректора КНУТШ за № 767-32 відбулася заміна гаранта програми (обов'язки гаранта покладали на проф. Рубеля В.А.). Сформовано робочу групу програми, до складу якої увійшли представники 4 кафедр історичного факультету. Робоча група підготувала нову редакцію ОНП, в якій було «враховано висловлені під час останньої акредитації конструктивні зауваження». Було «здійснено корекцію окремих освітніх компонентів, а не ОНП в цілому». Зокрема, взявши до уваги побажання стейкхолдерів, студентів і випускників, а також впровадження «Концепції вивчення іноземних мов неспеціальних факультетів / інститутів КНУТШ», ввели викладання англійської мови обов'язкових дисциплін (ОК 10, ОК 13). Частина дисциплін тематично розширили, що «дало змогу охопити в рамках ОНП «Сходознавство» всі основні регіони та етапи історичного розвитку Сходу». Так, курс «Країнознавство Туреччини» було замінено курсом «Історична географія країн Сходу», дисципліну «Історія суспільно-політичної думки в Китаї (XX – поч. XXI ст.)» трансформували у дисципліну «Нові суспільно-політичні вчення та ідеології модерного і сучасного Сходу». На основі дисципліни «Етнотуризм в країнах Сходу», яка була перевантажена фактичним матеріалом, запровадили вивчення дисциплін «Етнокультурний туризм в країнах Сходу» і «Туристичні кластери країн Сходу». До обов'язкових компонентів програми введено дисципліни, пов'язані зі східним сегментом історії України (ОК 14, ОК 15, ОК 16). Щодо науково-дослідної практики, то чітко було визначено базові установи – Інститут сходознавства та Інститут всесвітньої історії НАН України. Серед дисциплін дослідницького спрямування ліквідовано елементи дублювання, а «можливості вибору студентами фахової спеціалізації розширені запровадженням двох нових блоків дослідницького спрямування – «Політична історія Сходу» і «Духовна спадщина Сходу: історія і сучасність»». Вищезазначені зміни відповідно було відображено в Описі ОНП. Перед затвердженням нової редакції ОНП її проект оприлюднили на сайтах профільних кафедр для обговорення. Автори програми задля тіснішої співпраці зі стейкхолдерами до викладання запросили сходознавців із Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків, а представники Інституту сходознавства НАН України, Національного інституту стратегічних досліджень, Київського національного лінгвістичного університету були залучені до оновлення ОНП як рецензенти. На офіційному сайті університету розміщені результати моніторингу якості освіти по ОНП «Сходознавство», який передбачається ч. 2 ст. 30 «Закону України «Про освіту» як обов'язковий (https://for.history.knu.ua/?page_id=3618).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» до процедури внутрішнього забезпечення якості освіти залучаються всі учасники освітнього процесу. До цього процесу їх залучали на «етапах підготовки, затвердження та моніторингу ефективності ОП через формування і внесення пропозицій, рецензування, експертизу освітніх компонентів/навчальних дисциплін, надання рекомендацій щодо використання в освітньому процесі інноваційних технологій, схвалення до друку підручників та інших навчальних матеріалів, відвідування відкритих лекцій, рецензування навчально-методичних матеріалів, участі в обговореннях проблем та ефективності ОНП та в

екзаменаційних комісіях на підсумковій атестації». Викладачі, які задіяні у викладанні навчальних дисциплін на цій ОНП, проходять онлайн опитування https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=3618, їх залучають до процедури внутрішнього забезпечення якості в рамках діяльності Вченої ради історичного факультету та університету, навчально-методичної комісії факультету і навчально-методичної ради університету, профільних кафедр факультету. Під час зустрічі ЕГ із науково-педагогічними працівниками вони підтвердили, що залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, компетентні та відповідальні за організацію освітнього процесу. Гарант і деканат факультету завжди відкриті для діалогу. Здобувачів цієї ОНП до процесу удосконалення ОП залучають шляхом опитувань, що вони підтвердили під час зустрічі із ЕГ. Ці факти дають змогу свідчити, що в академічній спільноті університету сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за акредитованою програмою. Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» структура внутрішньої системи забезпечення якості включає 5 організаційних рівнів, кожний з яких має відповідний рівень відповідальності у ході здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Систему забезпечення якості освіти в університеті координує відділ забезпечення якості освіти, створений в університеті у 2021 р. (<https://www.facebook.com/department.quality>)

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В університеті функціонує ефективна внутрішня система забезпечення якості освітнього процесу, безпосередніми учасниками якої є науково-педагогічні працівники, студенти, органи студентського самоврядування, випускники, роботодавці. Так, викладачі вели постійний діалог зі здобувачами щодо якості програми та освітнього процесу загалом. Налагоджено тісну співпрацю із академічними установами, закладами освіти, вибір яких був спричинений особливостями програми. Підтримувалися зв'язки із випускниками, пропозиції яких враховувалися як на теоретичному, так і на практично-прикладному рівні. Позитивною практикою є запровадження на сайті рубрики «Випускники кафедри», а також розміщення анкету-опитування для випускників. Університет реагує на виявлені недоліки та пропозиції і враховує їх результати під час перегляду ОНП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ вважає, що процес моніторингу та періодичного перегляду ОП необхідно висвітлювати на сайтах однієї із кафедр, факультету, у соціальних мережах. Рекомендується ввести до складу робочої групи ОНП студента. На сайті однієї із двох базових кафедр необхідно запровадити опитувальник, де б здобувачі освіти, інші зацікавлені особи могли залишити свої пропозиції задля удосконалення ОНП. Популяризувати серед роботодавців і представників академічних інституцій роботу ради роботодавців і експертної ради факультету, практикувати опитування серед роботодавців. На сайті кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн оновити вкладку «Випускники кафедри». Запровадити щорічне оцінювання здобувачами вищої освіти науково-педагогічних працівників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Університет дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Науково-педагогічні працівники, студенти, студентське самоврядування, роботодавці, випускники залучені до цих процедур. Критичних зауважень за цим критерієм немає. Тому, взявши до уваги сильні сторони цієї ОП, і не суттєвість виявлених слабких сторін, ЕГ вважає, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативною базою, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у є Статут КНУ імені Тараса Шевченка <https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>, Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка

<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>, Етичний кодекс університетської спільноти <https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-theuniversity-community.pdf>, Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>, Положення про гаранта освітньої програми в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>, Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/bitff>. Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась в наявності та доступності необхідних для врегулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу документів, які розміщені на сайті університету <https://knu.ua/ua/#geninf>. Всі ці документи знаходяться в постійному відкритому доступі на вебсайті ЗВО. ЕГ під час робочих відеозустрічей з різними фокус-групами переконалася, що всі учасники освітнього процесу в цілому обізнані зі своїми правами та обов'язками.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час акредитації ОНП «Сходознавство», ЕГ з'ясувала, що КНУ імені Тараса Шевченка дотримується правил оприлюднення проектів ОП на власному вебсайті. Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, перегляд ОП здійснюється в залежності від терміну перегляду, визначеного у самій освітній програмі, та від потреби (один раз на 2, 3, 4 або 5 років). Інформація про ОНП розміщені на сайті кафедри <http://am.history.univ.kiev.ua/op-skhodoznavstvo>. На зустрічі з стейкхолдерами ЕГ пересвідчилась, що вони ознайомлені з процедурою залучення до розгляду ОНП та періодично залучаються до засідань кафедри, де відбувається обговорення вдосконалення ОНП. Позитивом є оприлюднення рецензій на ОНП та наявної гугл-форми <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSemkjqQioQmSD63rIPBlur7c9Q4NQp3tHwD78GtTY1QSvmxbw/viewform> для відгуків і пропозицій щодо опису ОНП «Сходознавство». ЕГ під час робочої відеозустрічі дізналася про залученість стейкхолдерів до обговорення ОНП та надання рецензії, зокрема Пророченко Наталія, зазначила, що була долучена до процесу обговорення ОНП 2023 року та Ольга Новікова надала поради щодо актуалізації тем окремих ОК. Крім оприлюднення самої ОНП на сайті історичного факультету та кафедри на якій реалізується ОНП, ЕГ вбачає за необхідність надання контактів гаранта програми для можливості контактувати з зацікавленими сторонами ОНП та висвітлення інформації, стосовно опитувань та побажань здобувачів вищої освіти чи інших учасників освітнього процесу стосовно даної ОНП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ пересвідчилась у факті оприлюднення достовірної інформації щодо ОП на сайті <https://knu.ua/ua/#geninf>, <http://am.history.univ.kiev.ua/op-skhodoznavstvo> та робочих програм навчальних дисциплін. ЕГ рекомендує окремо оприлюднювати результати опитувань здобувачів другого (магістерського) рівня, щодо якості ОП на веб-сторінці факультету, для загальної зручності здобувачів вищої освіти чи майбутніх абітурієнтів, які зосереджують увагу на даній ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються внутрішніми нормативними документами КНУ імені Тараса Шевченка, що є у вільному та постійному доступі. На веб-сайті університету, історичного факультету та кафедри розміщена необхідна інформація про ОНП та ОК, що дає змогу ознайомитися з навчальним процесом в даному ЗВО не тільки здобувачам вищої освіти чи НПП, а й потенційним абітурієнтам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час акредитаційної експертизи значних чи критичних недоліків ЕГ не виявила. Було встановлено, що зворотний зв'язок щодо якості ОНП та пропозиції з внесення змін до неї отримуються переважно шляхом неформальної комунікації гаранта та НПП, які забезпечують функціонування даної ОНП зі стейкхолдерами. ЕГ рекомендує оприлюднювати результати опитувань здобувачів та стейкхолдерів, щодо якості ОП на веб-сторінці факультету і/та кафедри для загальної зручності здобувачів вищої освіти чи майбутніх абітурієнтів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП «Сходознавство» відповідає вимогам викладеним в Критерії 9 щодо прозорості, відкритості та публічності. Рекомендація ЕГ, щодо висвітлення контактів гаранта ОНП для оперативної взаємодії по вдосконаленню ОНП та оприлюднення результатів опитувань здобувачів та стейкхолдерів, щодо якості ОП наразі не шкодить процесам щодо внесення змін до ОПП. Зважаючи на це, ОНП відповідає визначеному критерію за рівнем В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

*Додатки до звіту:
Відсутні*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Миколенко Дмитро Валерійович

Члени експертної групи

Шевченко Наталія Володимирівна

Смирнов Андрій Іванович

Комарніцький Олександр Борисович

Постоєнко Віталіна Сергіївна